

**ХАРКІВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«НАРОДНА УКРАЇНЬСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

решенням Вченої Ради ХГУ «НУА»
(протокол № 11 від 20 червня 2022 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора ХГУ «НУА»

№ 38 від «27» 07 2022 р.

проф. Катерина АСТАХОВА

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА)»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Ступінь вищої освіти - магістр

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність 035 – «Філологія»

Спеціалізація - 035.041 «Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська»

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма розроблена на основі стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 – філологія (затверджений наказом МОН від 20.06.2019 р. № 871), законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікації, Національного класифікатору професій ДК 009:2010

РОЗРОБНИКИ ОПП

Проектна група:

Керівник проектної групи (гарант освітньо-професійної програми):

Тимошенкова Т. М., кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри германської та романської філології Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

Розробники програми:

1. Змійова І. В., кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри теорії та практики перекладу Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

2. Гусленко І.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

3. Чемоданова М. Ф. кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія».

Освітню програму **оновлено** на підставі: законодавчих та нормативних актів; Положення про освітні програми у Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія», результатів внутрішнього моніторингу якості освітнього процесу, аналізу ринку праці з урахуванням регіонального контексту, пропозицій випускників та роботодавців.

Освітню програму розглянуто на засіданні кафедри теорії та практики перекладу (протокол № 9 від 04.04.2022 р.), радою факультету «Референт-перекладач» (протокол № 4 від 18.04.2022 р.).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються.

Історія освітньої програми:

Розроблено, затверджено та введено в дію у 2016 р.

Внесено зміни, затверджено та введено у дію зі змінами у 2018 р., 2021 р., 2022 р.

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія», факультет «Референт-перекладач», кафедра теорії та практики перекладу
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – магістр Кваліфікація: магістр філології
Офіційна назва освітньої програми	Переклад (англійська мова та друга іноземна мова)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Термін навчання	1,5 роки
Наявність акредитації	Міністерство освіти та науки України, Акредитаційна комісія України, сертифікат акредитації спеціальності 035 «Філологія», серія НІ № 2197094 від 16.06.2016 р. діє до 1 липня 2026 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра /освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста / освітнього ступеня магістра
Мова викладання	Українська / англійська / (німецька / французька / іспанська)
Термін дії освітньої програми	Термін дії 5 років (до 1.07.2026 р.)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nua.kharkov.ua/uk/universitet/osvitni-programy/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, які володіють глибокими спеціальними знаннями у сфері філології та перекладу, мають необхідні знання та навички для розв'язання проблем прикладного та дослідницького характеру в галузі філології та перекладу на основі сформованих базових професійних перекладацьких компетентностей, підготовлені до роботи у сфері надання послуг з перекладу та здійснення науково-педагогічної діяльності в закладах різного рівня освіти.	
Предметна область (галузь знань,	Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки». Спеціальність: 035 «Філологія».

спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»</p> <p><i>Об'єктами</i> вивчення та професійної діяльності є мова(и) (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. <i>Цілі</i> навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами. <i>Теоретичний зміст</i> предметної галузі становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології. <i>Методи, методика та технології</i>: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методика дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</p>
Орієнтація програми	Освітньо-професійна програма
Основний фокус програми та спеціалізації	Загальна освіта в галузі перекладу. Акцент робиться на формуванні та розвитку професійних перекладацьких компетентностей, вивченні теоретичних та практичних дисциплін, які сприяють формуванню практичних навичок і умінь фахівця здійснювати перекладацьку, дослідницьку та викладацьку діяльність.
Особливості програми	Окрім загально-філологічної підготовки до програми увійшли дисципліни з теорії та практики перекладу з двох мов, які заточені на засвоєння різних змістовних аспектів (суспільно-політичний, літературний, технічний тощо). Навчання передбачає проходження обов'язкової практики (науково-педагогічної та виробничої перекладацької) на підприємствах, в організаціях й установах різних форм власності в Україні та за кордоном.
4 – Придатність випускників до подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Магістр-філолог здатний виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду: 2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)

	<p>2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.1 Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.1 Філолог-дослідник</p> <p>2444.2 Гід-перекладач</p> <p>244.2 Філолог</p> <p>2444.2 Лінгвіст</p> <p>2444.2 Перекладач</p> <p>2444.2 Перекладач технічної літератури</p> <p>2444.2 Редактор-перекладач</p> <p>2359.2 Лектор</p> <p>2310 Викладач закладу вищої освіти</p> <p>2310.2 Інші викладачі закладів вищої освіти</p> <p>2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти та спеціалізованої освіти</p>	
Подальше навчання	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Використовується студентоцентроване та проблемно-орієнтоване навчання, навчання через науково-дослідну практику та самонавчання. Система методів навчання спирається на принципи цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента. Основними підходами при викладанні та навчанні є гуманістичність, студентоцентризм, системність, технологічність, дискретність. Основні види занять: лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, перекладацька та науково-педагогічна практика, самостійна робота, консультації з викладачами, написання магістерської роботи.	
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, тестування, презентації, звіти, практика тощо. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною рейтинговою системою.	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність демонструвати належний рівень володіння державною мовою для здійснення письмової й усної комунікації в ситуаціях професійного спілкування
	ЗК 2	Здатність бути критичним і самокритичним.

	ЗК 3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 5	Здатність працювати в команді та автономно.
	ЗК 6	Здатність грамотно спілкуватися іноземними мовами на фаховому рівні як усно, так і письмово.
	ЗК 7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	ЗК 8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК 11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
	ЗК 12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК 1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
	ФК 2	Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
	ФК 3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
	ФК 4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
	ФК 5	Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
	ФК 6	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
	ФК 7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
	ФК 8	Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

	ФК 9	Здатність керувати перекладацькими проектами, створювати текстові корпуси, керувати системами перекладацькою пам'яті.
	ФК 10	Здатність використовувати автоматичні засоби перекладу та здійснювати локалізацію текстів при перекладі.
	ФК 11	Здатність здійснювати різні види перекладу.
	ФК 12	Здатність здійснювати переклад, редагувати його з за допомогою стилістичних адаптацій згідно з нормами мови перекладу й критеріями адекватного перекладу.

7 – Програмні результати навчання

	Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:	
ПРН 1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	
ПРН 2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	
ПРН 3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в перекладознавстві.	
ПРН 4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	
ПРН 5	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	
ПРН 6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення та перекладу для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	
ПРН 7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в перекладознавстві.	
ПРН 8	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення перекладознавства.	
ПРН 9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти перекладу.	
ПРН 10	Інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.	

ПРН 11	Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
ПРН 12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРН 13	Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних та перекладацьких питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
ПРН 14	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
ПРН 15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для здійснення перекладацького аналізу.
ПРН 16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з перекладознавства для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПРН 17	Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в галузі перекладу.
ПРН 18	Створювати текстові корпуси, керувати системами перекладацької пам'яті.
ПРН 19	Працювати в команді, розподіляти обов'язки під час роботи над перекладацькими проектами.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи та досвід практичної роботи. В процесі організації навчального процесу залучаються професіонали з досвідом роботи за фахом.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Наявні відповідні приміщення навчального призначення, інші приміщення для освітнього процесу – спортивні зали, комп'ютерні класи. Наявні спеціалізовані кабінети з відповідним обладнанням, устаткуванням та програмним забезпеченням. Наявна соціальна інфраструктура – їдальня, буфети, актова зала, санчастина. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам, а також прилаштовані для навчання осіб з інвалідністю.
Інформаційне та навчально-	У вільному доступі ресурси центру науково-гуманітарної інформації (ЦНГІ) та навчально-методичне забезпечення

методичне забезпечення	дисциплін (підручники, навчальні посібники, довідкова та інша навчальна література), фахові періодичні видання. Розроблені комплекси навчально-методичного забезпечення дисциплін, програми та силабуси освітнього рівня магістр зі спеціальності 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», галузі знань 03 «Гуманітарні науки» та відповідні дистанційні курси. Програма повністю забезпечена НМК з усіх освітніх компонентів.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Харківським гуманітарним університетом «Народна українська академія» та академічними установами й університетами України; проєкт «Національний Еразмус+ Офіс в Україні».
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Харківським гуманітарним університетом «Народна українська академія» та навчальними закладами країн-партнерів; Erasmus + project MILETUS (кредитна мобільність магістрантів), Students' Mobility Capacity Building in Higher Education in Ukraine and Serbia). Номер проєкту – 574050-EPP-1-2016-1-DE-EPPKA2-SBHE-SP; Erasmus+ staff and students mobility programme for teaching and learning between Fachhochschule Sudwestfalen University of Applied Science and People Ukrainian Academy (2018-2021); Erasmus+ students mobility programme for learning between Fachhochschule Sudwestfalen University of Applied Science and People Ukrainian Academy, and between Pedagogical University in Karlsruhe and People Ukrainian Academy (2022).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявні умови здійснення підготовки іноземних здобувачів вищої освіти: відповідний відділ, який здійснює організаційний супровід іноземців, наявність у викладацькому складі кафедр ХГУ «НУА» викладачів, які мають документи, що надають право викладати іноземною мовою. Навчання іноземних громадян за освітньою програмою здійснюється українською та англійською мовами.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кільк. кредитів	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Історія перекладу	3	залік
ОК 2.	Практика перекладу з англійської мови: - copyright, - реферативний переклад, - переклад спеціальних текстів (медичних, економічних, юридичних, суспільно-політичних та контрактів)	12	екз./залік/залік
ОК 3.	Практика перекладу з німецької/французької/іспанської мови	10	залік/екз./залік
ОК 4.	Практичний курс англійської мови	6	залік/екз./залік
ОК 5.	Практичний курс німецької мови	6	залік/екз./залік
	Практичний курс французької мови		
	Практичний курс іспанської мови		
ОК 6	Актуальні проблеми теорії та практики перекладу	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		40	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1.	Перекладацька етика	4	залік
	Методологія наукових досліджень та академічна доброчесність		
ВК 2.	Педагогіка та психологія вищої школи	4	іспит
	Педагогічні технології в освіті		
ВК 3.	Методика викладання іноземної мови та перекладу	6	залік
	Інноваційні педагогічні практики у викладанні іноземної мови		
ВК 4.	Тренінг комунікації та ведення переговорів	3	залік
	Практикум комунікативної взаємодії		
	Міжкультурні комунікації		
ВК 5.	Усний послідовний переклад	4	залік
	Аудіовізуальний переклад		
ВК 6.	Інформаційні технології перекладача	4	залік
	Системи автоматизованого перекладу та постредагування		

ВК 7.	Підприємницька діяльність у сфері перекладу	3	залік
	Маніпулятивні технології в перекладі		
	Дизайн-мислення		
Загальний обсяг вибірових компонент:		28	
Практична підготовка			
ПП 1.	Науково-педагогічна практика	6	залік
ПП 2.	Виробнича перекладацька практика	6	залік
ПП 3.	Підготовка кваліфікаційної (магістерської) роботи	4	
Загальний обсяг практичної підготовки:		16	
Підсумкова атестація			
ДА 1.	Атестаційний екзамен з практики перекладу з німецької/французької/іспанської мови	2	екзамен
ДА 2.	Атестаційний екзамен з практики перекладу з англійської мови	2	екзамен
ДА 3.	Захист кваліфікаційної роботи магістра	2	
Загальний обсяг державної атестації:		6	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП:		90	

2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Освітні компоненти
1	ОК 1, ВК 1, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ВК2, ВК 3, ОК 5, ВК 6
2	ОК 6, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ВК 5, ВК 7, ПП 1.
3	ОК 2, ОК 3, ОК 4, ВК 4, ОК 5, ПП 2, ПП 3.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випусників освітньої програми проводиться у формі складання атестаційних іспитів за фахом (іспит з практики перекладу з англійської мови та іспит з практики перекладу з другої іноземної мови (німецької / французької / іспанської)) та захисту кваліфікаційної магістерської роботи.

4. Матриця відповідності визначених компетентностей компонентам освітньої програми

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ВК1	ОК2	ОК3	ОК4	ВК 2	ВК3	ВК 4	ОК5	ВК5	ВК6	ВК7	ПП1	ПП2	ДА 1	ДА 2	ДА 3
ПРН 1	+	+	+	+		+		+		+	+		+	+			
ПРН 2	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПРН 3		+	+	+			+	+		+	+		+	+			
ПРН 4		+				+		+					+	+			
ПРН 5						+	+	+				+	+	+			
ПРН 6			+	+	+		+	+	+	+		+		+	+	+	+
ПРН 7	+	+											+	+	+	+	+
ПРН 8	+													+	+	+	+
ПРН 9	+	+	+	+	+					+					+	+	+
ПРН10			+	+	+				+	+				+	+	+	
ПРН11	+	+	+	+													+
ПРН12		+															+
ПРН13	+		+	+	+		+	+	+	+			+	+	+	+	+
ПРН14			+	+	+				+	+				+	+	+	+
ПРН15	+	+	+	+						+				+	+	+	+
ПРН16	+	+	+	+						+	+			+	+	+	+
ПРН17		+						+					+				+
ПРН18											+			+			
ПРН19			+	+		+	+							+			